

1. BWA KIELCE – STAN OBECNY I KONTEKST

Krótką charakterystyką obecnej działalności:

BWA Kielce od lat pełni rolę istotnego ośrodka prezentującego sztukę w regionie. Aktualna działalność skupia się głównie na wystawach przeglądowych, konstruowanych według formalnych kryteriów doboru (np. technika litografii), często pozbawionych spójnego klucza tematycznego czy głębszej refleksji kuratorskiej. Program ten, choć umożliwia kontakt z różnorodnością estetyk i postaw twórczych, nie tworzy trwałych narracji ani nie buduje rozpoznawalnej tożsamości instytucji. Brakuje także komponentu badawczo-eksperymentalnego oraz platformy do dialogu nad współczesnymi zjawiskami artystycznymi i społecznymi. Równolegle BWA prowadzi działania edukacyjne oraz warsztaty angażujące lokalną społeczność i oferuje przestrzeń wystawienniczą artystom, jednak potencjał instytucji wciąż pozostaje niewykorzystany.

Zestawienie tematyczne podobnych instytucji:

- **BWA Wrocław** – Instytucja z długoletnią tradycją, która na przestrzeni lat przekształciła się w jedno z wiodących centrów sztuki współczesnej w Polsce. Specjalizuje się w wystawach, które łączą artystyczną refleksję z problemami społecznymi, ekologicznymi i technologicznymi. Szerokie działania badawcze są realizowane w formie rezydencji, wystaw, jak również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi i innymi ośrodkami kultury.
- **TRAFO – Trafostacja Sztuki w Szczecinie** – Nowoczesna przestrzeń sztuki współczesnej, która integruje różne formy wyrazu artystycznego, angażując różnorodne media oraz technologie. TRAFO stawia na dialog między sztuką a nauką, promując projekty badawcze, takie jak instalacje multimedialne czy interaktywne doświadczenia, które angażują odbiorcę w proces twórczy.
- **Kronika Bytom** – Inicjatywa artystyczna, która koncentruje się na lokalnych historiach i badaniach tożsamości. Organizuje wystawy, projekty rezydencyjne oraz działania w przestrzeni publicznej, które często mają charakter badawczo-kuratorski, z naciskiem na szeroką interakcję z lokalną społecznością.

Wnioski:

1. **W kieleckim BWA brak wyrazistej tożsamości, którą mógłby być profil badawczo-artystyczny.**

Działania kieleckiej instytucji, mimo nie tylko lokalnego zasięgu, nie posiadają wyrazistego charakteru, który pozwalałby na pogłębione analizy współczesnych zjawisk w sztuce i wywieranie realnego wpływu na kierunki myślenia o kulturze. Brakuje trwałych programów, czyli konsekwentnie realizowanej strategii, która łączyłaby refleksję teoretyczną z praktyką

- twórczą, przekładając się na wizjonerskie inicjowanie nowych narracji w polu sztuki. Bez silnie zdefiniowanego profilu badawczego – platformy, która umożliwiałaby konsekwentne budowanie tożsamości BWA jako miejsca krytycznego namysłu i wizjonerstwa w obszarze sztuki – instytucja traci potencjał bycia liderem przemian – miejscem, które nie tylko odzwierciedla zmiany, lecz także je antycypuje, modeluje i inspiruje.
2. **Potrzebna jest ścisła współpraca z różnymi dziedzinami w celu wypracowania nowego podejścia do sztuki**, które przekroczy granice tradycyjnych mediów, włączając w proces twórczy także naukę, projektowanie, architekturę, socjologię, antropologię i inne dyscypliny, tworząc przestrzeń dla interdyscyplinarnych działań.
 3. **Obecne BWA nie produkuje własnych wystaw, poruszających konkretne zagadnienia, a co za tym idzie – nie stawia własnych pytań**, które w postaci „podróżującej” wystawy mogłyby odbić się echem poza miastem czy województwem. Kluczowe będzie nowe podejście do praktyki kuratorskiej oraz samego procesu produkcji wystaw – nastawione na ich oryginalność, aranżację podkreślającą przekaz, mobilność i pogłębioną ogólną refleksję. Ważnym elementem stanie się również konsekwentne wzbogacanie programu o wydarzenia towarzyszące, które pogłębiają kontekst prezentowanych treści oraz publikacje podsumowujące działalność wystawienniczą i edukacyjną, wnoszące trwałe wkład w rozwój merytoryczny instytucji.
 4. **Działania lokalne i społecznościowe – BWA Kielce powinno jeszcze mocniej angażować się w lokalne procesy badawcze**, które dotyczą bezpośrednio historii regionu, geologii jako wyróżnika w skali kraju i współczesnych wyzwań. To także będzie sposób na wzmocnienie roli instytucji, jako ośrodka badań i edukacji w kontekście lokalnym.
 5. **Dotychczas wąsko definiowana działalność artystyczna może zyskać nowy wymiar i trafić do szerszego grona odbiorców** poprzez rozszerzenie działań instytucji o dodatkowe lokalizacje – jak np. budynek przy ul. Leśnej (Centrum Analiz Wizualnych i Sztuki Danych) – oraz inne przestrzenie wspierające interdyscyplinarność i eksperyment.
-

2. KONCEPCJA DZIAŁANIA

Główne filary działalności:

1. Badawczość

W BWA Kielce kluczowym elementem będzie badanie współczesnych zjawisk, kryzysów społecznych i ekologicznych oraz angażowanie artystów jako badaczy, którzy w swoich działaniach poszukują nowych sposobów diagnozowania, analizowania i komentowania współczesności. Sztuka stanie się narzędziem głębszej analizy i refleksji nad rzeczywistością, umożliwiając tworzenie nowych narracji i podejść do problemów współczesnego świata.

2. Wystawiennictwo

Skoncentrowanie się na produkcji tematycznych wystaw o dedykowanej aranżacji, które podejmują konsekwentnie planowane aktualne zagadnienia. Wystawy będą wzbogacane bogatym kontekstem merytorycznym, obejmującym wykłady, warsztaty (zarówno dla profesjonalistów, jak i amatorów), publikacje oraz konferencje, tworzone przez zespół kuratorski. Celem jest stworzenie przestrzeni, która pozwala na pogłębioną refleksję nad

sztuką i jej związkami z aktualnymi problemami społecznymi, ekologicznymi i technologicznymi.

3. Edukacja

Rozbudowa programów edukacyjnych z naciskiem na warsztaty dla profesjonalistów oraz szkoły, które będą wprowadzać nowe technologie i metody pracy artystycznej. Programy edukacyjne mają na celu integrację sztuki z nowoczesnymi narzędziami, umożliwiając rozwój zarówno twórczy, jak i intelektualny uczestników. Działania te będą także sprzyjać rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia i analizy sztuki w kontekście współczesnych wyzwań społecznych i technologicznych.

WIZJA

BWA Kielce jako dynamiczne centrum sztuki współczesnej, rozumianej jako proces, angażuje społeczność, reaguje na aktualne wyzwania codzienności epoki antropocenu i redefiniuje sposób odbioru twórczości w regionie. Kładzie nacisk na historię i geologię regionu jako aspekty naznaczające działania. Kluczowym aspektem działalności instytucji jest wspieranie artystów jako badaczy – twórców, którzy poprzez swoją praktykę analizują, komentują i reinterpreterują rzeczywistość.

W ramach tej wizji BWA Kielce będzie także **kontynuować i rozwijać kluczowe programy o ugruntowanej tradycji**, takie jak *Kapitał Sztuki – Suplement*, interdyscyplinarny konkurs *Przedwiośnie*, *Międzynarodowe Biennale Fotografii 'Definicja Przestrzeni'* oraz *Międzynarodowy Konkurs Litograficzny LITHO KIELCE*, traktując je jako fundament dla nowych, badawczo-artystycznych form działania.

MISJA

- Prezentowanie sztuki współczesnej reagującej na codzienność i realne problemy, zarówno w skali mikrolokalnej, jak i globalnej.
- Wzmacnianie roli BWA jako miejsca pracy koncepcyjnej i badawczej, w którym artysta pełni funkcję badacza kultury, społeczeństwa i przestrzeni.
- Przełamywanie barier w odbiorze sztuki współczesnej i odkłamywanie strachu przed nią.
- Zajmowanie stanowiska wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych poprzez oryginalne, autorsko produkowane wystawy oraz publikacje oparte na pogłębionych założeniach kuratorskich.
- Budowanie tożsamości BWA Kielce jako miejsca interpretacji lokalnych historii i wyzwań w kontekście uniwersalnego języka sztuki.
- Produkcja i dystrybucja gadżetów promocyjnych:
Projektowanie i produkcja gadżetów oraz przedmiotów promocyjnych, tworzonych we współpracy z lokalnymi twórcami i nawiązujących do kolekcji BWA oraz specyfiki regionu. Ich nowoczesna forma i estetyka będą wspierać rozpoznawalność instytucji jako miejsca łączącego tradycję z aktualnymi narracjami artystycznymi.
- Współpraca z Galerią Współczesnej Sztuki Sacrum w Domu Praczek i z Ośrodkiem Pracy Twórczej Wietrznia, Instytutem Dizajnu oraz Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w zakresie dialogu wystawienniczego oraz rezydencji twórczych.

- Poszerzanie działalności o kolejne lokalizacje.
- Budowanie tożsamości Galerii poprzez działania w oparciu o Kielecką Szkołę Krajobrazu oraz geologiczną wyjątkowość regionu.

BWA – Badanie Współczesności poprzez Artystów

Hasło to staje się symbolicznym rozwinięciem skrótu BWA, oddającym nową, wizjonerską tożsamość instytucji jako przestrzeni badawczej, refleksyjnej i eksperymentalnej.

Wprowadzenie: Artysta jako badacz – Sztuka jako pole badawcze

Wobec gwałtownych przemian współczesności – kryzysów społecznych, klimatycznych, technologicznych i tożsamościowych – konieczne staje się ponowne zdefiniowanie roli instytucji kultury. BWA Kielce odpowiada na to wyzwanie, koncentrując się na wspieraniu sztuki jako formy badania rzeczywistości. Artysta jako badacz to figura, która nie tylko tworzy, ale również analizuje, diagnozuje, dokumentuje i komentuje – używając narzędzi sztuki do pogłębionego rozpoznania świata. Instytucja staje się tym samym laboratorium, w którym sztuka nie jest wyłącznie przedmiotem kontemplacji, lecz narzędziem poznania i krytycznego namysłu nad współczesnością. Wszystkie aspekty działalności BWA – od programu wystawienniczego, przez edukację, po działania miejskie – są prześiąknięte tym podejściem badawczym. Naturalną konsekwencją rozwoju instytucji staje się poszerzanie działalności, które otwiera nowe pola eksploracji artystycznej i badawczej.

Strategie rozszerzenia działalności –

Centrum Analiz Wizualnych i Sztuki Danych przy ul. Leśnej

Jednym z kierunków rozwoju BWA Kielce będzie stworzenie osobnego Centrum w dawnym budynku BWA przy ul. Leśnej, poświęconej dziedzictwu i kontynuacji **Kieleckiej Szkoły Krajobrazu**, w kontekście dynamicznych przemian technologicznych i kulturowych.

Fotografia wykracza dziś daleko poza swoją tradycyjną definicję. Termin **media wizualne** obejmuje zarówno klasyczną fotografię analogową, jak i współczesne praktyki cyfrowe, obrazy generowane algorytmicznie, sztukę postfotograficzną, fotogrametrię, skanowanie 3D czy wideo-eseje. Powstanie takiej przestrzeni pozwoli:

- **wykorzystać zgromadzone zbiory fotograficzne** obecnego BWA oraz archiwa negatywów,
- **umocnić kulturową tożsamość regionu**, wyodrębniając Kielce na mapie Polski jako ważne miejsce refleksji nad historią i rozwojem fotografii krajobrazowej,
- **rozwinać funkcje edukacyjne i szkoleniowe**, realizując programy wykładowe, konferencyjne, rezydencje oraz warsztaty fotograficzne,
- **utworzyć hub/atelier fotograficzne** dostępne dla twórców, badaczy i mieszkańców,
- **organizować wystawy i projekty artystyczne** kontynuujące oraz reinterpretujące idee Kieleckiej Szkoły Krajobrazu w kontekście współczesnym,
- **badać fotografię jako pole obserwacji przemian przestrzeni, cywilizacji, technologii i wpływu sztucznej inteligencji na obraz**,

- **rozwijać działania w obszarze weryfikacji fałszywych obrazów i informacji wizualnych (deepfake, AI-generated content), uwzględniając złożoność przekazów wizualnych i ich wpływ na społeczne postrzeganie rzeczywistości, zwłaszcza w kontekście dezinformacji, automatyzacji obrazu czy tzw. „inteligentnych błędów”.**
- **działać jako centrum interdyscyplinarne łączące humanistykę, sztukę i technologię, podkreślając interdyscyplinarność współczesnych obrazów, łączących sztukę, naukę i technologię;**
- **akcentować rolę procesów i narzędzi technologicznych, np. rekonstrukcji 3D, analizy danych czy interfejsów sztucznej inteligencji;**
- **otwierać pole do twórczości eksperymentalnej i spekulatywnej, obejmującej m.in. storytelling przestrzenny, immersyjne instalacje wizualne czy sztukę danych.**
- **Produkować gadżety pamiątkowe na bazie archiwum Pawła Pierścińskiego**

Partnerstwa badawcze i naukowe – fotografia i sztuczna inteligencja

- **Centrum Analiz Wizualnych i Sztuki Danych** może stać się przestrzenią interdyscyplinarnej współpracy artystyczno-technologicznej, w której fotografia pełni rolę medium analizy przemian przestrzennych, społecznych i cywilizacyjnych. Planuję rozwój działań badawczo-artystycznych dotyczących wpływu **sztucznej inteligencji (AI)** na sposoby dokumentowania, interpretowania i przekształcania obrazu fotograficznego, a także na **walidację i analizę autentyczności przekazów wizualnych.**

Potencjalni partnerzy:

- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie – Wydział Sztuki Mediów
- Uniwersytet Warszawski – Wydział Artes Liberales i Wydział Fizyki
- Uniwersytet SWPS – Centrum Badań nad AI
- Politechnika Świętokrzyska – współpraca lokalna w zakresie technologii wizualnych
- Politechnika Gdańska – Centrum Sztucznej Inteligencji
- Centrum Nauki Kopernik / Kolektyw Future Simple – edukacja AI dla młodszych grup

Budynek przy ul. Leśnej stanie się dzięki temu **nowoczesnym centrum fotografii krajobrazowej i eksperymentalnej**, z silnym zakorzenieniem w lokalnym dziedzictwie, otwartym na współczesne nurty oraz międzynarodową współpracę artystyczną.

3. STRUKTURA PROGRAMU NA LATA 2025–2029

SEZON I (2025/26): KULTURY BIOLOGICZNE

Hasło przewodnie: *Kapilarność, krążenie, różnorodność, zbiorowisko*

Program i wydarzenia:

- **Artysta jako bio-badacz: relacja ciała, materii i natury**

- Sezon I programu będzie koncentrować się na badaniu związku między życiem organicznym a sztuką i jej zaangażowaniem w codzienne procesy. Artysta w tej koncepcji staje się "bio-badaczem", który, przez swoją twórczość, analizuje i przedstawia zjawiska biologiczne oraz procesy zachodzące w naturze.
- **Główna wystawa: Izabela Żółcińska i jej kapilarne obiekty**
 - Izabela Żółcińska, artystka mieszkająca w Polsce i Norwegii, pochodzi z Kielc. Zajmuje się obrazowaniem samej istoty życia, szczególnie fenomenami ciepła, przepływu żywotnych płynów, a także pokrewieństwami procesów życiowych w roślinach, zwierzętach i ludziach. Jej prace, które nazywane są kapilarnymi obiektami, będą stanowić główną atrakcję wystawy sezonu. Obiekty badawczo-artystyczne skraplające wodę będą rozmieszczone w przestrzeni miasta, na przykład w parku.

O wystawie:

"The Weeping Project" bada żalobę ziemi spowodowaną zmianami klimatycznymi oraz innowacyjną rolę sztuki i ludzkości w tych warunkach.

Projekt oparty jest na interdyscyplinarnej praktyce artystki, w ramach której bada, jak fizjologiczne ciało może być rozumiane jako struktura płynna i jak ciało jest w dynamicznej relacji z naszym ekosystemem.

Tło projektu to dostęp do wody pitnej, jedno z najważniejszych zagadnień, z którymi musimy się zmierzyć. Według Instytutu Zasobów Świata, ćwierć populacji Ziemi stanie w obliczu kryzysów wodnych do 2030 roku.

Projekt tworzy paralele między kroplami a łzami – przykładem naszego fizjologicznego ruchu płynów i wyrazu emocji. Z punktu widzenia naukowego, łzy są ludzkim zjawiskiem kapilarnym. Ta mikropłynowa migracja inspirowała sztukę artystki i stanowi zjawisko stojące za innowacyjną technologią zbierania wody: sieci do zbierania mgły. Ta paralela tworzy ramy dla jej projektu badawczego opartego na praktyce artystycznej, które bada pokrewieństwo między włosami – częścią ludzkiego ciała, wilgotnością i dostępem do wody pitnej.

Włosy ludzkie są uważane za materiał odpadowy w większości części świata, a ich gromadzenie w strumieniach odpadów powoduje wiele problemów środowiskowych. Jednocześnie ludzkie włosy są bardzo wszechstronnym materiałem o dużym potencjale w kilku dziedzinach, takich jak rolnictwo, medycyna, materiały budowlane i kontrola zanieczyszczeń. Ale przede wszystkim są istotne dla sztuki jako materiał wykorzystywany przez rzemieślników. Izabela Żółcińska chce przyczynić się do tej wiedzy, przedstawiając nowe informacje na temat tego biodegradowalnego materiału w dziedzinie sztuki poprzez badania naukowe nad jego wykorzystaniem dla sieci zbierających wodę. Ta perspektywa podkreśla, że "The Weeping Project" to ogólny projekt badawczy z różnymi rezultatami, składający się z badań opartych na praktyce artystycznej równoległe do badań naukowych poświęconych innowacjom i zrównoważonemu rozwojowi technologii zbierania wody.

Artystka rozpoczęła współpracę z grupą badawczą prof. Andreasa Carlsona z Wydziału Matematyki Uniwersytetu w Oslo. Dzielili wspólne zainteresowanie przepływem płynów kapilarnych oraz badaniem sposobu, w jaki natura kondensuje wilgoć do postaci cieczy. Jej praca w laboratorium podważyła obecnie stosowaną standardową metodę wykorzystywaną w technikach zbierania wody i materiałach. Na podstawie tych badań stworzyła "The Weeping Station". Ta instalacja zaprasza publiczność do interakcji z określoną odmianą mchu, który zbiera wodę z mgły. Wywołało to nową metaforę nauki od mchu Haircap w jego zdolności do kondensacji mgły. Skierowało ją to także ku naśladowaniu zdolności mchu do zbierania mgły w nowy materiał – włosy ludzkie. W rezultacie zespół badawczy uwzględnił oba materiały w propozycjach badawczych jako modele empiryczne do dalszych badań.

"The Weeping Project" stawia pytanie, czy nauka i racjonalna wiedza mogą powiedzieć nam cokolwiek o emocjach i intuicji w obliczu trudnego kryzysu klimatycznego. Izabela Żółcińska tworzy dzieła, które obejmują złożoną kombinację danych naukowych i emocji, stawiając czoła temu egzystencjalnemu zagrożeniu.

- **Wystawa Marta Antoniak**

- Marta Antoniak to artystka tworząca bio-obiekty i rzeźby z wykorzystaniem żywicy, tkanek, włókien organicznych, włosów oraz tworzyw syntetycznych. Jej prace eksperymentują na styku biologii, przemian materii i estetyki mutacji. Marta podejmuje temat ewolucji i rozpadu, granic życia i sztuczności, wpisując się w narrację o „zbiorowiskach” i „krążeniu” materii. Jej twórczość będzie płynnym przejściem do kolejnego sezonu działań Galerii związanych z tym co sztuczne.

- **Warsztaty na pograniczu działań twórczych i poznawczych**

- W ramach programu odbędą się warsztaty twórcze, które będą miały charakter eksperymentalny i poznawczy. Celem będzie stworzenie przestrzeni do wspólnych działań artystycznych, które łączą aspekt twórczy z naukowym poznaniem. Warsztaty będą skierowane zarówno do profesjonalistów, jak i amatorów.

- **Rezydencje w Wietrzni, eksplorujące lokalne warunki biologiczne**

- Program rezydencji twórczych w Wietrzni skupi się na eksploracji lokalnych warunków biologicznych i naturalnych, co pozwoli uczestnikom na tworzenie prac inspirowanych specyfiką regionu.

- **Panel ekspercki**

- W ramach Sezonu I odbędzie się interdyscyplinarny panel ekspercki, w którym wezmą udział zaproszeni naukowcy oraz artyści działający na styku sztuki i nauk biologicznych. Panel będzie służył pogłębionej refleksji nad rolą biologii, cielesności i życia organicznego we współczesnej twórczości artystycznej. Uczestnicy panelu omówią zagadnienia z zakresu bioetyki, posthumanizmu, badań nad roślinami i praktyk artystycznych opartych na współpracy z nauką.

Proponowani uczestnicy panelu:

- **dr hab. Urszula Zajączkowska** – biologka, poetka, autorka esejów o życiu roślin i ruchu materii organicznej (SGGW).
- **dr Agata Handzel** – bioartystka i antropolożka, bada mikrobiom i kultury mikroorganizmów w sztuce.
- **Izabela Żółcińska** – artystka, autorka obiektów kapilarnych; główna bohaterka wystawy sezonu.
- **Gość specjalny: prof. Monika Bakke** – filozofka przyrody i technologii, autorka tekstów o bioarcie i posthumanizmie.

Cele panelu:

- Wzmocnienie wymiaru badawczego Sezonu I.
- Pokazanie sztuki jako narzędzia poznania biologicznej rzeczywistości.
- Integracja środowiska artystycznego z naukowcami i odbiorcami.

- Przygotowanie gruntu pod publikację pokonferencyjną lub esejową.

SEZON II (2026/27): KULTURY ALGORYTMICZNE

Hasło przewodnie: *Cyfrowe emocje, inkluzywność w AI, dane*

Program i wydarzenia:

- **Artysta jako analityk danych**

- W ramach Sezonu II program BWA Kielce skupi się na roli artysty jako analityka danych. Artysta, w kontekście sztuki cyfrowej, staje się twórcą, który nie tylko tworzy obrazy, ale także angażuje się w projektowanie doświadczeń cyfrowych i badanie wpływu algorytmów oraz technologii na społeczeństwo i psychikę. Będzie to przestrzeń do refleksji nad tym, jak nowoczesne technologie zmieniają nasze życie codzienne, nasze interakcje i emocje i jak na nie wpływają.

- **Główna wystawa: Martyna Marciniak i jej projekty realizowane w CERN**

- Martyna Marciniak, polska artystka i badaczka mieszkająca w Berlinie, jest autorką projektów, które łączą narrację przestrzenną, fikcję spekulatywną oraz rekonstrukcję 3D. W swoich pracach bada, jak projektowanie oraz technologia wpływają na ideologie i struktury społeczne. W ramach głównej wystawy Martyna zaprezentuje swoje projekty zrealizowane w CERN, które łączą sztukę z nauką, badając relacje między danymi, algorytmami, a ludzkimi emocjami i społecznymi interakcjami. Jej prace będą zachęcały do refleksji nad rozwojem technologii i ich wpływem na współczesną cywilizację.

- **Warsztaty z zakresu AI, VR i posthumanizmu**

- Sezon II wprowadzi warsztaty, które połączą sztukę z nowoczesnymi technologiami, jak sztuczna inteligencja (AI), wirtualna rzeczywistość (VR) oraz zagadnienia posthumanizmu. Warsztaty będą skierowane do artystów i entuzjastów sztuki, którzy chcą zgłębić tematykę algorytmicznych procesów twórczych, interaktywnych doświadczeń cyfrowych, a także relacji między człowiekiem a maszyną. Uczestnicy warsztatów będą mieli możliwość pracować z nowymi narzędziami technologicznymi oraz tworzyć własne projekty, które łączą sztukę z nauką i technologią, także w ścisłym związku z bieżącą sytuacją i lokalizacją.

- **Rezydencje artystyczne z udziałem Alicji Rogalskiej**

- Program rezydencji artystycznych w Sezonie II będzie obejmować także współpracę z Alicją Rogalską, artystką specjalizującą się w sztuce krytycznej i technologii. Alicja Rogalska pracuje na pograniczu sztuki, technologii i polityki, badając kwestie związane z mediami, manipulacją danymi oraz społecznymi implikacjami nowych technologii. W ramach rezydencji, artyści będą mieli okazję do wspólnych prac nad projektami badającymi tematykę sztucznej inteligencji, algorytmów i cyfrowych systemów kontrolnych.

SEZON III (2027/28): STRATEGIE PRZETRWANIA

Temat przewodni: *Strategie przetrwania (ludzkie i nieludzkie)*

Hasło przewodnie: *Zrozumieć, zbadać, dostosować się / przekształcić*

Program i wydarzenia:

- **„Mikroprzetrwania” – codzienne strategie radzenia sobie w świecie niestabilnym (migracje, samotność, kryzysy ekonomiczne)**
 - Sezon III skoncentruje się na mikrostrategiach przetrwania, które dotyczą codziennych prób radzenia sobie z wyzwaniami współczesności. Zjawiska takie jak migracje, samotność, kryzysy ekonomiczne, a także wojny i niestabilność polityczna stają się częścią codziennych doświadczeń wielu osób. Artysta podejmie próbę zrozumienia tych kryzysów i zaoferuje refleksję na temat możliwości adaptacji do niestabilności, wykorzystując zarówno sztukę, jak i działania praktyczne.
- **Odpowiedzialność artystów wobec kryzysów zdrowotnych, cielesnych i klimatycznych**
 - Artysta zostanie postawiony w roli badacza i refleksyjnego uczestnika w odniesieniu do współczesnych kryzysów zdrowotnych, cielesnych oraz klimatycznych. Będzie to przestrzeń do zastanowienia się nad rolą sztuki w odpowiedzi na zmiany klimatyczne, pandemie, kryzysy tożsamościowe oraz zrozumienie cielesności i jej relacji z naturą.
- **AI, automatyzacja, kryzys prywatności i dezinformacja jako współczesne wyzwania egzystencjalne**
 - Program będzie badał również wyzwania, które niosą ze sobą sztuczna inteligencja, automatyzacja oraz dezinformacja. Jak te zjawiska kształtują nasze życie, naszą tożsamość i nasze społeczne interakcje? Artysta, w tej przestrzeni, stanie się analitykiem współczesnych procesów, badając, jak technologie zagrażają nie tylko naszemu pojęciu prywatności, ale i egzystencji jako takiej.
- **Warsztaty poruszające lokalne formy oporu, materiały naturalne vs sztuczne, strategie środowiskowe, permakulturę, sztukę ekologiczną**
 - W ramach warsztatów, uczestnicy będą badać różnorodne formy oporu wobec współczesnych zagrożeń – zarówno w sensie ekologicznym, jak i społecznym. W szczególności skoncentrują się na relacjach między materiałami naturalnymi a sztucznymi, ekologicznymi strategiami przetrwania oraz permakulturą jako alternatywnymi sposobami radzenia sobie z kryzysami. Warsztaty obejmą również sztukę ekologiczną jako formę zaangażowania artystycznego w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój.
- **GEOstrategie przetrwania a w nich Geologiczne scenariusze przetrwania, lokalne biosystemy i strategie nie-ludzkie**
 - W tej części programu skupimy się na geostrategiach przetrwania, biorąc pod uwagę geologiczne scenariusze, które mogą stać się podstawą do zrozumienia, jak

przetrwać w długiej perspektywie czasowej. Jakże są lokalne biosystemy i strategie przetrwania, które można zastosować w obliczu kryzysów klimatycznych? Będziemy również eksplorować kwestie przetrwania nie-ludzkich form życia, z uwzględnieniem roli geologii w tworzeniu podstaw do adaptacji do zmieniających się warunków.

Festiwal „Świętokrzyskie uczy trwania” – Nowe cykliczne wydarzenie

Wydarzenie połączy sztukę, naukę i lokalną tożsamość regionu, którego unikalność opiera się na jednej z najstarszych struktur geologicznych Europy. Festiwal będzie przestrzenią refleksji nad tym, czego możemy nauczyć się o przetrwaniu, adaptacji i długotrwałym istnieniu od samej Ziemi, z jej historią zapisaną w skałach i biosystemach.

Program Festiwalu:

- **Wystawy artystyczne inspirowane geologią, biosferą i lokalnymi narracjami będącymi efektem pleneru:**
 - Artyści będą pracować w oparciu o geologiczną historię regionu, badając, jak naturalne formy życia oraz długotrwałe procesy geologiczne mogą inspirować ich twórczość.
 - Wystawy będą obejmować prace oparte na wnioskach wyciągniętych z terenów geologicznych, w tym formy artystyczne odwołujące się do lokalnych narracji i symboliki Świętokrzyskiego.
- **Performanse i instalacje site-specific:**
 - Performanse będą realizowane w kamieniołomach i rezerwach geologicznych, które będą stanowiły tło do rozważań o historii Ziemi, procesach geologicznych oraz ich wpływie na naszą codzienną egzystencję.
- **Wykłady naukowców i panele (biolodzy, geolodzy, filozofowie środowiskowi):**
 - Naukowcy i artyści będą dyskutować o długotrwałych procesach przetrwania w kontekście geologii i biosfery, z naciskiem na lokalne formy życia, biosystemy i strategie ekologiczne.
 - Wykłady będą dotyczyć również filozofii przetrwania, rozwoju technologii w kontekście ochrony środowiska oraz długotrwałego utrzymania życia na Ziemi.
- **Spacery terenowe z lokalnymi przewodnikami:**
 - Będzie to okazja do zanurzenia się w lokalnej historii geologicznej regionu oraz przyjrzenia się, jak przeszłość Ziemi może kształtować nasze przyszłe strategie przetrwania.

Możliwe lokalizacje:

- **Rezerwat Wietrznia:** Jako centrum działań terenowych, miejsce spotkań z naturą i centrum działań badawczo-artystycznych.

- **Kamieniólom Ślichowice:** Stworzy scenografię dla instalacji artystycznych i performansów nawiązujących do geologicznych scenariuszy przetrwania.
 - **Geonatura Kielce:** Partner merytoryczny i edukacyjny, wspierający działania związane z edukacją geologiczną oraz promocję regionalnych zasobów naturalnych.
-

4. RADA PROGRAMOWA

Rada Programowa BWA Kielce będzie pełnić kluczową rolę w zapewnieniu wysokiej jakości merytorycznej działań instytucji, wspierając realizację wizji BWA Kielce jako laboratorium badawczo-artystycznego. Jej głównymi zadaniami będą doradztwo i konsultacje w zakresie programowania artystycznego, partnerstw międzynarodowych oraz wskazywanie kluczowych tematów w sztuce współczesnej, które będą stanowiły inspirację dla kolejnych sezonów programu.

Funkcje Rady Programowej:

- **Konsultacje merytoryczne:** Rada Programowa będzie odpowiedzialna za bieżące konsultacje i wskazywanie tematów, które powinny znaleźć się w kolejnych sezonach programu BWA Kielce. Dzięki zróżnicowanej wiedzy jej członkowie będą mogli wnieść różne perspektywy, które pozwolą na tworzenie programów wystawienniczych i edukacyjnych o wysokim poziomie merytorycznym.
- **Partnerstwa międzynarodowe:** Członkowie Rady, dzięki swoim sieciom kontaktów, będą wspierać rozwój międzynarodowych partnerstw BWA Kielce, co pomoże w wymianie artystycznej oraz pozwoli na przyciągnięcie znanych artystów i kuratorów z całego świata do Kielc.
- **Współpraca z nauką i edukacją:** Rada będzie promować ścisłą współpracę z instytucjami naukowymi oraz edukacyjnymi, aby sztuka i badania nad nią były stale powiązane z nowymi odkryciami i badaniami w innych dziedzinach.
- **Długofalowa wizja i rozwój:** Będą także odpowiedzialni za monitorowanie długofalowej wizji BWA, mającej na celu rozwój instytucji oraz jej dostosowanie do zmieniających się potrzeb społecznych, kulturalnych i technologicznych.

Rada Programowa BWA Kielce stanie się fundamentem dla dalszego rozwoju instytucji, dając możliwość tworzenia nowych, ambitnych projektów oraz angażowania artystów, naukowców i społeczności lokalnych w twórcze badania i działania.

Inwestycje Infrastrukturalne BWA Kielce

Aby sprostać rosnącym wymaganiom współczesnej sztuki, edukacji i działań kulturalnych, BWA Kielce planuje szereg inwestycji infrastrukturalnych, które umożliwią rozwój działalności oraz zwiększenie efektywności funkcjonowania instytucji.

Kluczowe inwestycje infrastrukturalne:

1. **Przearanżowanie przestrzeni wystawienniczej i biurowej**

- Przekształcenie istniejących powierzchni w celu stworzenia dedykowanych sal warsztatowych i konferencyjnych, które będą mogły być wynajmowane na potrzeby organizacji zewnętrznych wydarzeń. Umożliwi to generowanie dodatkowych źródeł dochodów oraz stworzy przestrzeń dla szkoleń, warsztatów oraz sympozjów.

2. Rozbudowa przestrzeni magazynowych

- Rozszerzenie zaplecza magazynowego, co pozwoli na lepsze przechowywanie i zabezpieczanie zbiorów wystawowych oraz artystycznych. Większa przestronność umożliwi sprawniejsze zarządzanie archiwami oraz zwiększy możliwości przechowywania obiektów artystycznych.

3. Stworzenie zaplecza produkcyjnego

- Zaplanowanie i wybudowanie nowej pracowni artystycznej, w której będzie można realizować swoje projekty oraz produkować obiekty artystyczne wykorzystywane na potrzeby sklepu oraz wydarzeń konferencyjnych. To przestrzeń do twórczej pracy, umożliwiająca rozwój sztuki oraz wsparcie artystów w procesie produkcji.

4. Rozbudowa galerii sklepu BWA

- Zwiększenie powierzchni sklepu BWA oraz nawiązanie współpracy z lokalnymi twórcami i artystami w celu produkcji unikalnych przedmiotów, które będą dostępne w sklepie. To także forma wspierania lokalnych inicjatyw i twórczości, które będą mogły zyskać szerszą publiczność dzięki sprzedaży w galerii. Zostaną między innymi wykorzystane prawa autorskie do fotografii Pawła Pierścińskiego do druku pocztówek, nadruków na torbach pamiątkowych itp.

5. Uelastycznienie przestrzeni ekspozycyjnych

- Modernizacja przestrzeni wystawienniczej z naciskiem na modularność i mobilność elementów aranżacyjnych. Zwiększenie elastyczności pozwoli na szybkie dostosowywanie przestrzeni do indywidualnych potrzeb każdej wystawy. Dostosowanie systemu oświetlenia i ekspozycji do wymogów poszczególnych aranżacji wystawowych pomoże w lepszym podkreśleniu przekazu kuratorskiego oraz umożliwi pełne wybrzmienie idei twórców.

System Pracy

Aby zrealizować ambitne cele oraz skutecznie zarządzać rosnącą liczbą projektów, BWA Kielce wdroży nowoczesne narzędzia i struktury organizacyjne.

1. Wdrożenie nowoczesnych narzędzi do komunikacji i pracy grupowej

- Implementacja zaawansowanych narzędzi technologicznych do zarządzania projektami, komunikacji oraz współpracy w ramach zespołów. Dzięki temu możliwe będzie usprawnienie organizacji pracy, szybsze podejmowanie decyzji oraz lepsza koordynacja działań.

2. Wyodrębnienie zespołów: programowego, badawczego, organizacyjnego i edukacyjnego

- Stworzenie wyspecjalizowanych zespołów odpowiedzialnych za poszczególne obszary działalności BWA Kielce:
 - **Zespół programowy:** odpowiedzialny za opracowanie całościowych koncepcji kuratorskich, wybór artystów, projektowanie przestrzeni wystaw.
 - **Zespół badawczy:** odpowiedzialny za rozwijanie i koordynację projektów badawczo-artystycznych (np. w obszarach: fotografii jako narzędzia analizy przemian przestrzeni i środowiska, wpływu nowych technologii, dokumentowania i interpretowania zjawisk lokalnych) współpracy z uczelniami wyższymi i instytucjami badawczymi, przygotowywania analiz i publikacji, które wzmacniają profil intelektualny i eksperymentalny BWA Kielce.
 - **Zespół organizacyjny:** odpowiedzialny za produkcję, logistykę i organizację wydarzeń, pozyskiwanie partnerów oraz zarządzanie przestrzenią. W tym opracowanie identyfikacji graficznych wydarzeń oraz marketing.
 - **Zespół edukacyjny:** odpowiedzialny za realizację programów edukacyjnych, organizację warsztatów i szkoleń dla różnych grup odbiorców.

3. Powołanie Rady Programowej

- Rada Programowa, składająca się z ekspertów z różnych dziedzin (sztuka, nauka, technologia, edukacja), będzie pełnić rolę doradczą i konsultacyjną w zakresie programowania, doboru tematów wystawienniczych oraz planowania działań edukacyjnych. Dzięki temu BWA Kielce zyska merytoryczne wsparcie, które pozwoli na realizację ambitnych projektów.

6. Narzędzia Realizacji

Aby skutecznie realizować ambitną wizję BWA Kielce jako centrum sztuki współczesnej, kluczowe będą zintegrowane działania badawcze, artystyczne, edukacyjne oraz współpraca z różnymi instytucjami. Poniżej przedstawiamy kluczowe narzędzia realizacji, które stanowią fundament dla przyszłych działań BWA Kielce.

Badania

BWA Kielce będzie prowadzić pogłębione badania interdyscyplinarne, które integrują sztukę z refleksją społeczną, technologiczną i środowiskową. Szczególny nacisk zostanie położony na analizę aktualnych kryzysów i przemian cywilizacyjnych, a także na włączanie perspektyw marginalizowanych i lokalnych.

Główne obszary badawcze:

- **Sztuka interaktywna i nowe technologie:** Eksploracja relacji między człowiekiem a mediami cyfrowymi (VR, AI, biotechnologia), ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na postrzeganie rzeczywistości i kondycję człowieka.
- **Spoleczne aspekty sztuki:** Analiza problemów społecznych i socjologicznych poprzez praktyki artystyczne. Szczególny nacisk zostanie położony na kwestie migracji, uchodźstwa,

wykluczenia, polityki tożsamości, niepełnosprawności, mniejszości oraz zagadnienia równościowe i genderowe.

- **Sztuka w kontekście kryzysów:** Badania nad rolą sztuki w obliczu kryzysów środowiskowych, wojennych, ekonomicznych i klimatycznych. Projekty będą eksplorować potencjał sztuki jako medium reagowania, dokumentowania i terapii.
- **Tożsamość lokalna i pamięć kulturowa:** Projekty oparte na lokalnych narracjach, historiach mówionych, archiwach rodzinnych i środowiskowych. Szczególną rolę odgrywać będą działania badające pamięć miejsca, relacje pokoleniowe i dziedzictwo kulturowe regionu (np. geologiczne).
- **Spekulatywne projekty artystyczne:** Twórcze symulacje przyszłości (np. posthumanizm, dystopie, eko-futurystyka) jako forma refleksji nad możliwymi scenariuszami rozwoju społeczeństwa, technologii i środowiska.

Badania będą realizowane poprzez:

- **Publikacje:** Tworzenie publikacji, które będą dokumentować wyniki badań i twórczości artystów, a także stanowić materiały edukacyjne.
- **Warsztaty i konferencje:** Organizowanie wydarzeń, które umożliwią wymianę wiedzy oraz dyskusje między artystami, naukowcami i szeroką publicznością.
- **Wystawy:** Przedstawienie wyników badań poprzez prace artystyczne na wystawach tematycznych.

2. Rezydencje Artystyczne

Rezydencje artystyczne stanowią kluczowy element działalności BWA Kielce, będąc przestrzenią do integracji artystów z różnych dziedzin. Celem rezydencji jest tworzenie nowych dzieł, które powstają na styku różnych dyscyplin artystycznych, technologicznych i naukowych.

- **Wietrznia** – Ośrodek Pracy Twórczej Artystów Rzeźbiarzy: BWA Kielce będzie organizować rezydencje we współpracy z tym ośrodkiem, oferując artystom możliwość pracy w specjalistycznym zapleczu, skupiając się na sztuce rzeźbiarskiej, przestrzennej i performatywnej.
- **Pracownie UJK – Rezydencje** będą również realizowane we współpracy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, co umożliwi artystom korzystanie z zaplecza akademickiego – w tym przestrzeni laboratoriów, zasobów technicznych oraz wsparcia naukowego. W ramach partnerstwa możliwa będzie także realizacja warsztatów, wykładów oraz konsultacji artystyczno-badawczych ze studentami. Artyści-rezydenci będą mogli angażować studentów jako asystentów w procesie twórczym, umożliwiając im zdobycie doświadczenia i praktycznej wiedzy z pogranicza sztuki i nauki.

Rezydencje umożliwią artystom nie tylko realizację indywidualnych projektów, ale także współpracę z badaczami i naukowcami, co wzbogaci proces twórczy o nowe perspektywy.

3. Publikacje

Publikacje będą stanowić niezbędny element dokumentacji działalności BWA Kielce. Mają one na celu przekazywanie wyników badań, projektów artystycznych oraz refleksji na temat współczesnych wyzwań kulturowych i społecznych.

- **Publikacje naukowe i artystyczne:** BWA Kielce planuje tworzenie wysokiej jakości publikacji, które będą dokumentować wyniki badań, działań artystycznych oraz wydarzeń organizowanych w ramach galerii. Publikacje te będą dostępne nie tylko w formie drukowanej, ale także w wersjach cyfrowych, co ułatwi dostęp do wiedzy szerszej publiczności.
- **Materiały edukacyjne:** W kontekście edukacji, publikacje będą stanowić narzędzia dla przyszłych pokoleń artystów i badaczy, wspierając rozwój wiedzy o sztuce współczesnej.

4. Wystawy

Organizowanie wystaw jest jednym z głównych narzędzi realizacji misji BWA Kielce. Wystawy będą pełniły rolę dokumentacji wyników badań oraz przestrzeni do prezentacji spekulatywnych i nowatorskich prac artystów.

- **Wystawy tematyczne:** BWA Kielce będzie organizować wystawy, które odpowiadają na aktualne tematy w sztuce współczesnej, a także na wyzwania społeczne, ekologiczne i technologiczne. Każda wystawa będzie stanowiła integralną część szerszego procesu badawczego.
- **Aranżacja wystaw:** Przestrzeń wystawiennicza będzie projektowana w ścisłej współpracy z kuratorami, z uwzględnieniem głównego tematu ekspozycji. Zastosowanie odpowiedniego oświetlenia, mobilnych elementów aranżacyjnych oraz konsekwentnej identyfikacji wizualnej wzbogaci przekaz kuratorski, umożliwiając głębsze zrozumienie prezentowanych prac.

5. Warsztaty

Warsztaty będą integralną częścią działalności edukacyjnej BWA Kielce, mając na celu rozwój nowych umiejętności artystycznych, technologicznych oraz kreatywnego myślenia wśród różnych grup odbiorców.

- **Warsztaty artystyczne:** Skierowane do profesjonalnych artystów, studentów oraz lokalnych społeczności. Kluczowe będzie nadanie im atrakcyjnej formy oraz opracowanie programu rozwijającego konkretne kompetencje twórcze, co umożliwi również ich realizację w formule odpłatnej.
- **Warsztaty technologiczne:** Zajęcia poświęcone nowoczesnym technologiom, takim jak AI, VR, robotyka czy biotechnologia, które będą integrować wiedzę naukową i artystyczną, pozwalając uczestnikom na rozwój kompetencji w nowych dziedzinach.
- **Zajęcia edukacyjne:** Zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych będą integralną częścią programu towarzyszącego każdej wystawie. Ich celem jest nie tylko rozwój kreatywności i wrażliwości na sztukę, lecz także pogłębienie zrozumienia tematyki poruszanej w danej ekspozycji – od kwestii społecznych i ekologicznych po zagadnienia technologiczne i kulturowe. Program

edukacyjny zostanie każdorazowo opracowany w ścisłej współpracy z zespołem kuratorskim, by umożliwić uczestnikom wielowymiarowe doświadczenie wystawy.

7. Działania wizerunkowe

Jednym z ważnych i wizerunkowych aspektów strategii BWA Kielce na lata 2025–2029 będą działania proekologiczne, wpisujące się w ideę zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności instytucji kultury wobec kryzysu klimatycznego.

Projekt „Dobre Praktyki” ma na celu nie tylko realne ograniczenie śladu węglowego instytucji, ale również edukowanie i inspirowanie mieszkańców miasta do bardziej świadomych wyborów.

Planowane działania obejmują:

- **Zbieranie i wykorzystywanie deszczówki** do podlewania roślinności wokół budynków oraz celów gospodarczych.
- **Zaniechanie koszenia trawników** na terenie przynależącym do instytucji – promując ideę łąk kwietnych i ochrony bioróżnorodności.
- **Pozyskanie dofinansowania na instalację paneli fotowoltaicznych**, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej z tradycyjnych źródeł.
- **Wymiana oświetlenia na energooszczędne LED-y** w przestrzeniach wystawienniczych i administracyjnych.
- **Rezygnacja z plastikowych materiałów promocyjnych i opakowań** – na rzecz materiałów biodegradowalnych lub wielokrotnego użytku.
- **Tworzenie programów edukacyjnych wokół tematów ekologii, energii, recyklingu i relacji człowieka z naturą**, kierowanych zarówno do dzieci, jak i dorosłych.

Działania te będą dokumentowane i promowane jako część tożsamości BWA Kielce – instytucji nowoczesnej, świadomej i odpowiedzialnej społecznie. W ramach „Dobrych Praktyk” BWA będzie również współpracować z lokalnymi aktywistami miejskimi.

8. Planowane Finansowanie

Aby zrealizować ambitny plan rozwoju BWA Kielce na lata 2025–2029, instytucja zaplanowała pozyskiwanie funduszy z różnych źródeł, które będą wspierać działalność artystyczną, badawczą, edukacyjną oraz rozwój infrastruktury. Zróżnicowane podejście do finansowania pozwoli BWA Kielce na realizację projektów o dużym zasięgu, zarówno lokalnym, jak i międzynarodowym.

1. Budżet Gminy Kielce

- **Podstawowe finansowanie:** Głównym źródłem stabilnych środków na działalność BWA Kielce pozostaje budżet Gminy Kielce. Te fundusze będą przeznaczone na organizację wystaw, programów edukacyjnych, a także na utrzymanie infrastruktury instytucji. Środki te stanowią fundament codziennego funkcjonowania galerii i jej głównych działań.

2. Fundusze Unijne

- **Programy Europejskie:** BWA Kielce będzie starać się o fundusze z europejskich programów kulturalnych, edukacyjnych oraz innowacyjnych. Fundusze te umożliwią realizację projektów międzynarodowych, takich jak wspólne projekty artystyczne z innymi instytucjami kultury w Europie, działania badawcze oraz wystawy o zasięgu europejskim.
- **Fundusze strukturalne i regionalne:** Aplikacje o wsparcie z funduszy przeznaczonych na rozwój regionalny pozwolą na dalszą modernizację infrastruktury BWA Kielce oraz wsparcie działań związanych z rozwojem sztuki i kultury w regionie.

3. Partnerstwa z sektorem prywatnym

- **Sponsoring i darowizny:** BWA Kielce będzie nawiązywać współpracę z lokalnymi przedsiębiorstwami oraz firmami z sektora kultury i technologii, takimi jak DS. Smith, Industria czy Targi Kielce. Pozyskane środki będą przeznaczone na organizację wydarzeń artystycznych, wystaw, konferencji, warsztatów oraz badań.
- **Fundusze prywatne i mecenat:** Instytucja będzie rozwijać system mecenatu i poszukiwać wsparcia wśród prywatnych sponsorów, fundacji i osób prywatnych, które rozumieją znaczenie sztuki w społeczeństwie. Przykładem może być współpraca z Fundacją Nowa Przestrzeń Sztuki, która może wspierać realizację projektów artystycznych.

4. Granty i dotacje

W przypadku tworzenia Centrum Analiz Wizualnych i Sztuki Danych przy ul. Leśnej konieczna będzie współpraca z UJK w celu pozyskania grantu z Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.

- **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN):** BWA Kielce będzie składać wnioski o dotacje do MKiDN, które pozwolą na realizację projektów artystycznych, edukacyjnych i badawczych. Fundusze te będą wspierały szeroką działalność instytucji, od organizacji wystaw po programy edukacyjne.
- **Programy krajowe i międzynarodowe:** BWA Kielce będzie aplikować o dotacje z innych instytucji kulturalnych i organizacji pozarządowych, takich jak Fundusze Norweskie i EOG, Fundacja Batorego, Fundacja Współczesnej Sztuki, które będą wspierały projekty artystyczne, badawcze oraz edukacyjne.

5. Własne dochody instytucji

- **Wynajem przestrzeni:** BWA Kielce będzie oferować wynajem swojej przestrzeni wystawienniczej, edukacyjnej oraz konferencyjnej na cele komercyjne i dla innych instytucji kultury, organizacji czy firm. Takie działania pozwolą na dodatkowe pozyskiwanie środków.
- **Sprzedaż publikacji i produktów:** Instytucja będzie generować dochody ze sprzedaży wydawnictw, katalogów, prac artystycznych oraz gadżetów związanych z działalnością BWA. Produkty związane z rezydencjami artystycznymi, jak unikalne obiekty, będą również stanowić źródło dochodu.
- **Organizacja płatnych warsztatów:** BWA Kielce będzie organizować płatne warsztaty i szkolenia zarówno dla profesjonalistów, jak i amatorów, dotyczące sztuki, technologii, sztuki interaktywnej oraz kreatywnego myślenia.

6. Współpraca z uczelniami i ośrodkami badawczymi

- **Granty na badania:** BWA Kielce planuje nawiązywać partnerstwa z uczelniami wyższymi oraz ośrodkami badawczymi, które umożliwią pozyskanie funduszy na projekty badawcze dotyczące nowych mediów, technologii, sztuki współczesnej, a także na organizację rezydencji artystycznych związanych z badaniami.

7. Fundusze na rozwój infrastruktury

- **Programy rozwoju infrastruktury kulturalnej:** BWA Kielce będzie aplikować o środki na modernizację i rozbudowę swoich przestrzeni wystawienniczych, warsztatowych oraz biurowych. Pozyskane środki pozwolą dostosować przestrzeń do nowych wyzwań technologicznych i artystycznych, zapewniając elastyczność i innowacyjność w organizacji wydarzeń i działań artystycznych.